

І. М. Посохов

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ
АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЙ**

Ігор Посохов

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ
АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЙ**

ХАРКІВ
ПВПП «СЛОВО»
2014

УДК 339.138
ББК 65.05
П74

Автор:

Ігор Михайлович Посохов - кандидат економічних наук, доцент

Рецензенти:

В. В. Максимов, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Східноукраїнського національного університету ім.

В. Даля;

А.В.Гриньов, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджмента та оподаткування Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

В. Г. Шинкаренко, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту Харківського національного автомобільного університету.

Рекомендовано до друку вченою радою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (протокол № 12 від 24.12 2013 р.)

Посохов І. М.

П 74 - Теоретичні та практичні аспекти управління ризиками корпорацій: монографія / І. М. Посохов. - Х.: ПВПП «СЛОВО», 2014. - 499 с.

ISBN 978-617-7035-00-7

Висвітлено теоретичні та практичні аспекти управління ризиками сучасних корпорацій, досліджено категорія корпорація та її економічна сутність, сутність категорії ризик та управління ризиками корпорацій, наукові розробки закордонних, російських шкіл ризик-менеджменту та вітчизняних шкіл ризикології, існуючі підходи до управління ризиками корпорацій в економіці та корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом, методичне забезпечення управління ризиками корпорацій, комплексний аналіз фінансового стану корпорацій і оцінка ймовірності їх банкрутства, нечіткий аналіз ризиків корпорацій, що співпрацюють з залізничним транспортом, управління ризиками корпорацій, що співпрацюють з залізничним транспортом.

Для економістів, фахівців з управління, науковців, керівників та фахівців органів державного управління, керівників та топ-менеджерів корпорацій, фахівців та практиків, що цікавляться проблемами управління ризиками корпорацій.

УДК 339.138
ББК 65.05

ISBN 978-617-7035-00-7

©Посохов І. М., 2014

Зміст

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	13
1.1. Дослідження категорії корпорація та її економічної сутності	13
1.2. Розвиток економіко-правового змісту категорії «корпорація»	33
1.3. Визначення передумов інноваційного розвитку сучасних корпорацій	46
1.4. Порівняльна характеристика моделей корпоративного управління в ринковій економіці: переваги та недоліки	63
1.5. Модель корпоративного управління України: становлення, особливості, основні напрямки подальшого розвитку	69
Висновки до розділу 1.....	74
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЙ, ЩО СПІВПРАЦЮЮТЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	78
2.1. Сутність категорії ризик та управління ризиками корпорацій	78
2.2. Аналіз існуючих підходів до класифікації ризиків у цілому та на залізничному транспорті зокрема	96
2.3. Дослідження факторів ризиків корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	127
2.4. Існуючі підходи до управління ризиками корпорацій в економіці та корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	142
2.5. Дослідження становлення та наукові розробки закордонних, російських шкіл ризик-менеджменту та вітчизняних шкіл ризикології	162
2.6. Дослідження міжнародних стандартів управління ризиками.....	184
Висновок до розділу 2.....	193
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЙ, ЩО СПІВПРАЦЮЮТЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ.....	198
3.1. Сучасний стан розвитку методичного забезпечення управління ризиками	198
3.2. Розвиток класифікації методів управління ризиками корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	210
3.3. Методи оцінки ризиків та їх класифікація	222
Висновки до розділу 3	249
РОЗДІЛ 4. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЙ, ЩО СПІВПРАЦЮЮТЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ, І ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ ЇХ БАНКРУТСТВА.....	251

4.1. Комплексний аналіз і рейтингова оцінка фінансового стану корпорації у цілому та тих, що співпрацюють із залізничним транспортом, зокрема	251
4.2. Аналіз адекватності використання зарубіжних моделей оцінки імовірності банкрутства для вітчизняних корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	276
4.3. Використання системи показників У. Бівера для оцінки ризику банкрутства корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом.....	287
4.4. Аналіз російських та українських моделей оцінки імовірності банкрутства корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом, та адекватність їх застосування	294
Висновки до розділу 4	306
РОЗДІЛ 5. НЕЧІТКИЙ АНАЛІЗ РИЗИКІВ КОРПОРАЦІЙ, ЩО СПІВПРАЦЮЮТЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	309
5.1. Система факторів аналізу фінансових ризиків корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	309
5.2. Факторний аналіз фінансового стану корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	315
5.3. Використання факторного аналізу до чинників фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності і платоспроможності, рентабельності.....	332
5.4. Оцінка порогових значень узагальнених факторів фінансової стійкості корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	336
5.5. Оцінювання фінансового ризику корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом, за системою виводу Мамдані-Заде	349
Висновки до розділу 5	357
РОЗДІЛ 6. УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ КОРПОРАЦІЙ, ЩО СПІВПРАЦЮЮТЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ.....	359
6.1. Узагальнені підходи до управління ризиками в корпораціях	359
6.2. Організаційно-економічний механізм корпоративної взаємодії в рамках корпоративної структури «МЕТЗАЛМАШБУДЕНЕРГО»	366
6.3. Методика побудови системи управління ризиками корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом	373
6.4. Операційні ризики корпорацій, що співпрацюють із залізничним транспортом: управління та основні напрями зниження	381
6.5. Мотивація персоналу як фактор зниження операційного ризику	393
Висновки до розділу 6.....	397
ВИСНОВКИ.....	400
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	407

ДОДАТКИ.....	455
Додаток А. Ейндховенська модель класифікації.....	456
Додаток Б.1. Алгоритм розрахунку основних фінансових показників	476
Додаток В.1. Методика матричного методу прогнозування банкрутства на основі нечітких множин	501
Додаток В.2. Алгоритми розрахунку основних показників фінансового стану корпорації	508